

Antykorupcja

<https://antykorupcja.gov.pl/ak/retrospekcje/retro/7236,Koniec-dyktatury-Manuela-Noriegi.html>
2021-06-17, 11:27

Koniec dyktatury Manuela Noriega

---

3 stycznia 1990 roku wojskowy dyktator Panamy, generał Manuel Noriega, został aresztowany przez amerykańskie władze.

Do połowy lat 80-tych, wyniesiony na szczyty przez amerykański wywiad, Noriega pomagał w organizowaniu operacji przeciw komunistom w Ameryce Łacińskiej. Później drogi z sojusznikami się rozeszły, 20 grudnia 1989 roku prezydent George H. W. Bush, z wykorzystaniem 20 tysięcy żołnierzy, przeprowadził operację pod kryptonimem "W słusznej Sprawie" (Just Cause), Noriega, 3 stycznia 1990 roku oddał się w ręce Amerykanów, a Guillermo Endara, wspierany przez USA został zaprzysiężony na prezydenta. Operacja "Just Cause" dopełniła tego, co nie udało się Ronaldowi Reaganowi, który po ujawnieniu przez media udziału Noriega w skandalu Iran-Contra, próbował namówić dyktatora do dobrowolnego i pokojowego zejścia ze sceny politycznej.

Wśród powodów interwencji Bush podał m.in. obronę zapisów Porozumień Torrijosa-Cartera, dotyczących zrzeczenia się przez Amerykanów kontroli nad Kanałem Panamskim* oraz walkę z kartelami, które uczyniły z Panamy centrum prania pieniędzy pochodzących z handlu narkotykami.

Natychmiast został przewieziony do Miami, gdzie się miał odbyć jego proces. Na podstawie federalnej ustawy o wymuszeniach i zorganizowanych grupach przestępczych (Racketeer Influenced Corrupt Organization Act - RICO) postawiono mu 10 zarzutów dotyczących przemytu kokainy, wymuszeń i prania pieniędzy. W 1992 roku został skazany na 40 lat pozbawienia wolności, miał również oddać Panamie 44 miliony dolarów.

Ricardo Bilonick, panamski prawnik i były dyplomata, pracujący wcześniej dla Madalin, poszedł na ugodę z prokuraturą i zgodził się zeznawać przeciwko Noriedze. Jak podał w 1991 roku "The New York Times", Bilonick podczas procesu wspominał o 10 milionowej łapówce, jaką Noriega miał otrzymać od Medellín zezwolenie na przemyt do Stanów Zjednoczonych 20 ton narkotyków.** Zeznania Bilonicka pozwoliły na skazanie dyktatora.

Po latach pojawiły się pogłoski o możliwym przekupieniu przez kartel Cali zeznającego o powiązaniach Noriega z konkurencyjnym kartelem z Medellín Bilonicka. Sędzia na luty 1996 roku wyznaczył rozprawę, na której miało się okazać czy oskarżenia o korupcję kluczowego świadka prokuratury są wystarczającym powodem do ponownego procesu Noriega. Bilonick miał otrzymać za swoje zeznania 1,25 miliona dolarów. Uznano jednak, że drugiego procesu nie będzie.

* Amerykanie dzierżyli władztwo na Kanałem Panamskim od 1903 roku, po przejęciu jego budowy od Francuzów. Dwa porozumienia podpisane przez prezydenta Jimmy'ego Cartera i dowódcę Panamskiej Gwardii Narodowej - generała Omara Torrijosa przewidywały przekazanie kontroli z dniem 1 stycznia 2000 roku

** "Witness Says Noriega Got \$10 Million in Drug Bribes", aut. Larry Rother, 19 listopada 1991

Źródła: justice.gov, encyclopedia.com; nytimes.com.